

oi, 13 septembrie 2018

P8_TA(2018)0357

Diferențele de calitate dintre produsele de pe piața unică

Rezoluția Parlamentului European din 13 septembrie 2018 referitoare la diferențele de calitate ce caracterizează unele produse de pe piața unică (2018/2008(INI))

(2019/C 433/23)

Parlamentul European,

- având în vedere Directiva 2005/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori și de modificare a Directivei 84/450/CEE a Consiliului, a Directivelor 97/7/CE, 98/27/CE și 2002/65/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁾,
- având în vedere Regulamentul (UE) 2017/2394 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure aplicarea legislației în materie de protecție a consumatorului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004⁽²⁾,
- având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1169/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1924/2006 și (CE) nr. 1925/2006 ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Directivei 87/250/CEE a Comisiei, a Directivei 90/496/CEE a Consiliului, a Directivei 1999/10/CE a Comisiei, a Directivei 2000/13/CE a Parlamentului European și a Consiliului, a Directivelor 2002/67/CE și 2008/5/CE ale Comisiei și a Regulamentului (CE) nr. 608/2004 al Comisiei⁽³⁾,
- având în vedere Comunicarea Comisiei din 26 septembrie 2017 privind aplicarea legislației UE în domeniul alimentelor și al protecției consumatorilor în cazul diferențelor de calitate a produselor – cazul specific al produselor alimentare,
- având în vedere documentul de lucru al serviciilor Comisiei din 25 mai 2016, intitulat „Orientări cu privire la implementarea/aplicarea Directivei 2005/29/CE privind practicile comerciale neloiale” (SWD(2016)0163),
- având în vedere Comunicarea Comisiei din 25 mai 2016 intitulată „O abordare cuprinzătoare pentru stimularea comerțului electronic transfrontalier în beneficiul cetățenilor și întreprinderilor europene” (COM(2016)0320),
- având în vedere comunicarea Comisiei din 24 octombrie 2017 intitulată „Programul de lucru al Comisiei pentru 2018: O agendă pentru o Europă mai unită, mai puternică și mai democratică” (COM(2017)0650),
- având în vedere discursul privind starea Uniunii susținut de către Președintele Comisiei Europene, Jean-Claude Juncker, la 13 septembrie 2017,
- având în vedere concluziile Președintelui Consiliului European din 9 martie 2017, în special punctul 3,
- având în vedere rezultatul celei de a 3 524-a reuniuni a Consiliul Agricultură și Pescuit din 6 martie 2017,
- având în vedere procesul-verbal al celei de-a 2 203-a reuniuni a Comisiei din 8 martie 2017,
- având în vedere documentul de informare privind practicile ambalajelor înșelătoare, elaborat în ianuarie 2012 de departamentul său tematic A,

⁽¹⁾ JO L 149, 11.6.2005, p. 22.

⁽²⁾ JO L 345, 27.12.2017, p. 1.

⁽³⁾ JO L 304, 22.11.2011, p. 18.

oi, 13 septembrie 2018

- având în vedere Rezoluția sa din 11 iunie 2013 referitoare la o nouă agendă privind politica de protecție a consumatorilor europeni⁽⁴⁾,
- având în vedere Rezoluția sa din 22 mai 2012 referitoare la o strategie de consolidare a drepturilor consumatorilor vulnerabili⁽⁵⁾, în special punctul 6,
- având în vedere Rezoluția sa din 4 februarie 2014 referitoare la punerea în aplicare a Directivei 2005/29/CE privind practicile comerciale neloiale⁽⁶⁾,
- având în vedere Rezoluția sa din 7 iunie 2016 referitoare la practicile comerciale neloiale în cadrul lanțului de aprovizionare cu produse alimentare⁽⁷⁾,
- având în vedere Rezoluția sa din 19 ianuarie 2016 referitoare la raportul anual privind politica UE în domeniul concurenței⁽⁸⁾, în special punctul 14,
- având în vedere Rezoluția sa din 14 februarie 2017 referitoare la raportul anual privind politica UE în domeniul concurenței⁽⁹⁾, în special punctul 178,
- având în vedere interpelarea sa majoră din 15 martie 2017 privind existența unor diferențe în privința declarațiilor, a compoziției și a gustului produselor de pe piețele din centrul/estul și din vestul UE⁽¹⁰⁾,
- având în vedere briefingul Serviciului de Cercetare al Parlamentului European din iunie 2017 intitulat „Diferențele de calitate a produselor alimentare de marcă: Tratarea unei posibile diferențieri între est și vest”,
- având în vedere studiul privind produsele alimentare și consumatorii din Republica Cehă efectuat în februarie 2016 de către Autoritatea Cehă pentru Agricultură și Supravegherea Produselor Alimentare,
- având în vedere studiul special privind problema diferențelor de calitate și de compoziție a produselor comercializate pe piața unică a Uniunii Europene din perspectiva legislației privind protecția consumatorilor (în deosebi practicile comerciale neloiale), a legislației privind concurența (în special concurența neloială) și a drepturilor de proprietate industrială, efectuat în 2017 de Facultatea de drept din cadrul Universității Palacký din Olomouc,
- având în vedere diversele anchete, studii și teste efectuate în ultimii ani de autoritățile de inspecție alimentară din numeroase state membre din Europa Centrală și de Est,
- având în vedere Raportul Nielsen din noiembrie 2014 privind situația de la nivel mondial a mărcilor proprii ale marilor distribuitori,
- având în vedere Comunicarea Comisiei din 11 aprilie 2018, intitulată „Noile avantaje pentru consumatori” (COM(2018)0183),
- având în vedere propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului prezentată de Comisie la 11 aprilie 2018 privind mai buna punere în aplicare și modernizarea normelor UE de protecție a consumatorilor (COM(2018)0185),
- având în vedere Regulamentul (CE) nr. 178/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 ianuarie 2002 de stabilire a principiilor și a cerințelor generale ale legislației alimentare, de instituire a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară și de stabilire a procedurilor în domeniul siguranței produselor alimentare⁽¹¹⁾,
- având în vedere articolul 17 alineatul (2) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene referitor la protecția proprietății intelectuale,

⁽⁴⁾ JO C 65, 19.2.2016, p. 2.

⁽⁵⁾ JO C 264 E, 13.9.2013, p. 11.

⁽⁶⁾ JO C 93, 24.3.2017, p. 27.

⁽⁷⁾ JO C 86, 6.3.2018, p. 40.

⁽⁸⁾ JO C 11, 12.1.2018, p. 2.

⁽⁹⁾ Texte adoptate, P8_TA(2017)0027.

⁽¹⁰⁾ O-000019/2017.

⁽¹¹⁾ JO L 31, 1.2.2002, p. 1.

oi, 13 septembrie 2018

- având în vedere scrisoarea comună din 23 martie 2018 adresată Comisiei de către Republica Croația, Republica Cehă, Ungaria, Lituania, Republica Polonă și Republica Slovacă privind calitatea diferențiată a produselor în contextul programului „Noi avantaje pentru consumatori”,
 - având în vedere rezultatele studiilor comparative realizate de către autoritățile și asociațiile de protecție a drepturilor consumatorilor din mai multe state membre ale UE;
 - având în vedere propunerea Comisiei de actualizare a Directivei 2005/29/CE privind practicile comerciale neloiale, pentru a indica în mod explicit că autoritățile naționale pot evalua și corecta practicile comerciale înșelătoare care implică comercializarea în mai multe țări ale UE de produse prezentate ca fiind identice, atunci când compoziția sau caracteristicile lor diferă semnificativ,
 - având în vedere articolul 52 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor și avizele Comisiei pentru mediu, sănătate publică și siguranță alimentară și Comisiei pentru agricultură și dezvoltare rurală (A8-0267/2018),
- A. întrucât, atunci când promovează, vând sau furnizează produse, întreprinderile ar trebui să le ofere consumatorilor informații exacte și ușor de înțeles cu privire la compoziția exactă a produsului, inclusiv cu privire la produsele și rețelele locale, pentru a le permite să ia o decizie de cumpărare în cunoștință de cauză;
- B. întrucât un principiu-cheie al mărcilor ar trebui să fie încrederea pe care consumatorii o au în compoziția, valoarea și calitatea unui produs; întrucât producătorii au, așadar, obligația de a satisface aceste așteptări;
- C. întrucât consumatorii nu sunt la curent cu faptul că produsele unei mărci, care sunt vândute în același ambalaj, sunt adaptate preferințelor și gusturilor locale; întrucât diferențele de calitate dintre produse trezește preocupări în unele state membre deoarece acestea sunt tratate diferit de alte state membre; întrucât Uniunea Europeană a elaborat deja etichete pentru a răspunde așteptărilor specifice ale consumatorilor și pentru a ține seama de specificitatea metodelor de producție atestată prin mențiuni de calitate;
- D. întrucât Directiva 2005/29/CE privind practicile comerciale neloiale (DPCN) este principalul instrument legislativ cu ajutorul căruia Uniunea poate să protejeze consumatorii de practici publicitare înșelătoare și de alte practici neloiale folosite de întreprinderi în raporturile lor cu consumatorii, inclusiv comercializarea de produse sub o anumită marcă de o manieră ce ar putea induce consumatorii în eroare;
- E. întrucât practicile comerciale neloiale pot fi formulate în DPCN astfel încât să fie interzise în orice situație sau în anumite situații; întrucât, potrivit constatărilor Comisiei, includerea unei practici în anexa I la DPCN, dacă este cazul, duce la creșterea securității juridice și, deci, la o concurență mai loială între producătorii de pe piață;
- F. întrucât consumatorii fac o asocieră între marcă, produs și calitate și se așteaptă, așadar, ca produsele de o anumită marcă și/sau cu un aspect identic să fie și de calitate identică atât pe teritoriul statului membru al consumatorului, cât și în alte state membre;
- G. întrucât consumatorii fac o asociație între marca și eticheta sau ambalajul unui produs agricol sau alimentar, pe de o parte, și calitatea acestuia, pe de altă parte, așteptându-se ca produsele de o anumită marcă, care sunt comercializate sub aceeași etichetă sau care au un aspect identic, să fie, de asemenea, de o calitate identică și să aibă aceeași compoziție atât pe teritoriul statului membru al consumatorului, cât și în alte state membre; întrucât toți agricultorii din Uniunea Europeană produc produse ce corespund aceluiași standard de înalt nivel, iar clienții se așteaptă ca și alte produse din lanțul alimentar să prezinte același grad de uniformitate a calității, indiferent de jurisdicția în care locuiesc;

oi, 13 septembrie 2018

- H. întrucât toți cetățenii UE merită un tratament egal în ceea ce privește produsele alimentare și nealimentare comercializate pe piața unică;
- I. întrucât practicile neloiale din acest domeniu trebuie eliminate, pentru a se evita inducerea în eroare a consumatorilor, și întrucât numai o sinergie puternică la nivelul UE poate rezolva această problemă transfrontalieră;
- J. întrucât, conform DPCN, aprecierea faptului dacă o practică comercială este neloială trebuie efectuată de către statele membre pentru fiecare caz în parte, cu excepția practicilor enumerate în anexa I;
- K. întrucât președintele Juncker a subliniat în discursul său din 2017 privind starea Uniunii că nu este acceptabil ca în anumite state membre ale UE să se comercializeze produse alimentare de o calitate inferioară față de produsele din alte state cu ambalaje și de mărci identice;
- L. întrucât DPCN a fost pusă în aplicare cu diferențe semnificative de la un stat membru la altul, iar abordările metodologice, eficacitatea și punerea în aplicare a DPCN variază semnificativ în rândul statelor membre;
- M. întrucât marca joacă adesea cel mai important rol în determinarea valorii unui produs;
- N. întrucât un cadru consolidat și mai eficient de cooperare în materie de asigurare a respectării legislației ar spori încrederea consumatorilor și ar reduce prejudiciile aduse acestora;
- O. întrucât toți consumatorii din UE au aceleași drepturi și întrucât analizele arată că anumiți producători vând produse de calitate diferită, dar sub aceeași marcă și cu un aspect înșelător de identic, anumite produse din unele țări conținând o cantitate mai mică a ingredientului principal sau ingrediente de o calitate inferioară în locul ingredientelor de o calitate mai bună; întrucât această problemă este răspândită într-o măsură mai mare în statele membre care au aderat la UE începând cu 2004; întrucât analizele au scos la iveală cazuri în care produse identice sau produse cu un aspect înșelător de identic și de o calitate inferioară sau cu un gust, consistență sau altă calitate senzorială diferită sunt comercializate la prețuri ce variază considerabil de la o țară la alta; întrucât, deși nu încalcă principiile unei economii de piață liberă și nu încalcă normele actuale privind etichetarea sau alte acte legislative care vizează produsele alimentare, acest lucru oricum constituie o utilizare abuzivă a identității unei mărci, ceea ce încalcă principiul conform căruia toți consumatorii trebuie să fie tratați în mod egal;
- P. întrucât s-au atestat cazuri de diferențe substanțiale între produse, cum ar fi alimentele pentru copiii mici, ceea ce pune sub semnul întrebării principiile și argumentele înaintate de producători, care susțin că își adaptează produsele la preferințele locale; întrucât unele analize de laborator au confirmat faptul că produsele de o calitate inferioară pot să conțină o combinație de ingrediente mai puțin sănătoasă, încălcând astfel principiul tratamentului egal al consumatorilor; întrucât unii reprezentanți ai producătorilor și ai fabricanților au căzut de acord să își modifice rețetele de fabricare din unele țări, astfel încât produsele disponibile pe piața unică să fie identice;
- Q. întrucât aceste practici inacceptabile au fost inițiate de bine-cunoscute societăți multinaționale din domeniul agro-alimentar care urmăresc să-și mărească la maximum profiturile exploatănd diferențele existente între statele membre în ceea ce privește puterea de cumpărare;
- R. întrucât, în propunerea sa „Noi avantaje pentru consumatori”, care reprezintă o revizuire cu obiective specifice a directivelor UE privind protecția consumatorilor bazată pe evaluarea actelor legislative din UE privind protecția consumatorilor și comercializarea produselor, Comisia a recomandat actualizarea Directivei privind practicile comerciale neloiale, pentru a se stipula în mod explicit că autoritățile naționale sunt abilitate să evalueze și să corecteze practicile comerciale înșelătoare care se manifestă prin comercializarea drept identice a unor produse care prezintă diferențe semnificative de la un stat membru la altul sub aspectul compoziției sau al altor caracteristici;
- S. întrucât diferențierea produselor și inovarea nu ar trebui restricționate ca atare, evitându-se totuși inducerea în eroare a consumatorilor;

oi, 13 septembrie 2018

- T. întrucât piața unică a adus beneficii importante operatorilor care fac parte din lanțul de aprovizionare cu alimente și întrucât comerțul cu produse alimentare dobândește o dimensiune transfrontalieră din ce în ce mai pronunțată și este deosebit de important pentru funcționarea pieței unice;
- U. întrucât, pentru a valorifica pe deplin avantajele pieței interne, este esențială o mai bună aplicare a legislației aflate în vigoare în UE în materie de produse alimentare și de protecție a consumatorilor, cu scopul de a identifica și a elimina standardele duble nejustificate și, astfel, de a proteja consumatorii împotriva informațiilor și a practicilor comerciale înșelătoare;
- V. întrucât se resimte o nevoie constantă de consolidare a rolului asociațiilor de consumatori în acest sens; întrucât asociațiile de consumatori joacă un rol unic în garantarea încrederii consumatorilor și trebuie să fie sprijinite în continuare prin măsuri juridice și economice suplimentare și prin măsuri de consolidare a capacităților;
- W. întrucât diferențele dovedite în ceea ce privește ingredientele unor produse comparabile ar putea, pe termen lung, reprezenta un risc pentru sănătatea consumatorilor, mai ales în cazul consumatorilor vulnerabili, cum ar fi copiii și persoanele cu probleme de sănătate și de ordin alimentar, contribuind astfel la deteriorarea bunăstării cetățenilor; întrucât acest lucru este valabil, de exemplu, în cazurile în care conținutul de grăsimi și/sau de zahăr este mai mare decât cel preconizat, în cazul în care grăsimile de origine animală sunt înlocuite cu grăsimi de origine vegetală sau vice-versa, în cazul în care zahărul este înlocuit cu îndulcitori artificiali, sau în cazul în care este majorat conținutul de sare; întrucât etichetarea care nu reflectă în mod fidel aditivii folosiți sau numărul de înlocuitori ai ingredientelor principale induce în eroare consumatorii și poate pune în pericol sănătatea acestora;
- X. întrucât la nivelul UE nu există acte normative privind diferențele de calitate, motiv pentru care este imposibil să se compare calitatea sau să se identifice cazurile în care există diferențe de calitate, și nu există instrumente care ar putea fi folosite pentru a corecta această situație; întrucât serviciile pentru audituri și analize în materie de sănătate și alimentație ale Comisiei au consemnat frecvent deficiențe în aplicarea și asigurarea aplicării cerințelor europene relevante din domeniul alimentar, cum ar fi în cazul etichetării cărnii obținute prin separare mecanică⁽¹²⁾ sau al utilizării de aditivi alimentari⁽¹³⁾;
- Y. întrucât diferențe de compoziție care pot afecta sănătatea consumatorilor sunt constatate nu numai în produsele alimentare, ci și în produsele cosmetice, produsele de igienă și de curățenie;
- Z. întrucât activitățile de reformulare în vederea reducerii conținutului de grăsimi, zahăr și sare din alimente sunt întreprinse cu întârziere în multe țări din Europa Centrală, de Est și de Sud-Est,
1. subliniază că rezultatele numeroaselor verificări și studii efectuate în mai multe state membre, în special din Europa Centrală și de Est, fiind aplicate metodologii diferite pentru analizele de laborator, au demonstrat existența unor diferențe, printre altele, în ceea ce privește compoziția produselor și ingredientele utilizate în produse promovate și distribuite pe piața unică sub aceeași marcă și în ambalaj aparent identic, fapt ce aduce prejudicii consumatorilor; constată că, potrivit unui studiu realizat în numele unei autorități competente naționale, marea majoritate a consumatorilor se declară preocupați de existența acestor diferențe; observă, așadar, că, pe baza constatărilor obținute în urma analizelor și studiilor menționate, consumatorii sunt îngrijorați cu privire la discriminarea de pe piețele din diferite state membre; subliniază că orice discriminare de acest tip este inacceptabilă și că toți consumatorii din UE ar trebui să se bucure de acces la produse de aceeași calitate;
 2. atrage atenția asupra faptului că aceste cazuri în care au fost raportate astfel de diferențe semnificative se referă nu numai la produsele alimentare, ci, frecvent, și la cele nealimentare, inclusiv detergenți, produse cosmetice, articole de toaletă și produse pentru copiii mici;
 3. reamintește că Parlamentul i-a solicitat Comisiei în 2013 să efectueze o anchetă specifică pentru a determina dacă este necesar sau nu să fie adaptată legislația în vigoare a Uniunii și să informeze Parlamentul și consumatorii cu privire la rezultatele anchetei;
 4. salută inițiativele anunțate recent de Comisie pentru a trata această problemă, în special angajamentul acesteia de a veni cu o metodologie comună de testare, de a aloca fonduri pentru elaborarea și aplicarea acesteia și pentru colectarea de date suplimentare, care să fie comparabile și fiabile, de a actualiza Directiva privind practicile comerciale neloiale și de a crea Centrul de cunoștințe privind fraudă și calitatea alimentară;

⁽¹²⁾ http://ec.europa.eu/food/audits-analysis/overview_reports/details.cfm?rep_id=76

⁽¹³⁾ http://ec.europa.eu/food/audits-analysis/overview_reports/details.cfm?rep_id=115

oi, 13 septembrie 2018

5. ia act de mandatul acordat de Consiliul European Forumului la nivel înalt pentru îmbunătățirea funcționării lanțului de aprovizionare cu produse alimentare în vederea soluționării problemei diferențelor de calitate; încurajează statele membre și autoritățile competente ale acestora să participe activ la inițiativele aflate în desfășurare, inclusiv la elaborarea și integrarea în practicile lor de lucru a unei metodologii comune de testare și la colectarea de date suplimentare; subliniază necesitatea unei implicări active a părților care reprezintă interesele consumatorilor, permițându-li-se să-și expună opiniile, inclusiv a reprezentanților organizațiilor de consumatori, de producători și de cercetare care au efectuat analize ale produselor în statele membre; consideră că Parlamentul ar trebui să participe la toate inițiativele aflate în desfășurare care ar putea să influențeze încercările de soluționare a problemei diferențelor de calitate;

6. recomandă ca statele membre în cauză să elaboreze propria evaluare a metodologiei și a eficacității aplicării DPCN și a altor dispoziții legislative existente privind problema diferențelor de calitate a produselor alimentare și a altor produse și să o prezinte Comisiei în vederea unei evaluări obiective a gravității problemei;

7. salută adoptarea de către Parlament a unui proiect-pilot pentru 2018 care presupune desfășurarea pe piață a unei serii de anchete ce vor viza mai multe categorii de produse de consum, pentru a evalua diverse aspecte ale diferențelor de calitate; se așteaptă ca proiectul să fie realizat și publicat la timp, astfel cum s-a prevăzut inițial; consideră că acest proiect trebuie să fie prelungit în 2019 pentru a se acumula cunoștințe mai vaste și pentru a studia de asemenea sectorul produselor nealimentare; solicită ca deputații în Parlamentul European să fie implicați mai mult în supravegherea proiectului; încurajează Parlamentul, Comisia și statele membre să utilizeze toate instrumentele disponibile, inclusiv proiectele-pilot și proiectele naționale, pentru a analiza mai detaliat diverse aspecte ale diferențelor de calitate;

8. subliniază că disponibilitatea unor informații cuprinzătoare privind autoritatea publică responsabilă cu luarea măsurilor și privind procedurile administrative sau judiciare relevante, inclusiv posibilitatea ca publicul să depună reclamații online, este esențială pentru aplicarea efectivă a DPCN; consideră, prin urmare, prejudiciabilă lipsa de informații în statele membre în cauză, care nu publică aceste informații pe site-urile autorităților competente în ciuda faptului că statele membre respective și-au exprimat atitudinea cu privire la necesitatea soluționării problemei diferențelor de calitate a produselor;

9. subliniază că serviciile Comisiei au fost deja informate cu privire la adoptarea unor măsuri la nivel național privind un nou mod de etichetare, menite să avertizeze consumatorii cu privire la diferențele constatate în compoziția produselor alimentare;

10. salută faptul că, pentru a îmbunătăți în continuare protecția consumatorilor în UE și pentru a oferi sprijin întreprinderilor, Comisia a lansat un program de formare online pentru a ajuta întreprinderile să înțeleagă mai bine și să asigure respectarea drepturilor consumatorilor în UE;

Comunicarea Comisiei privind aplicarea legislației UE referitoare la protecția consumatorilor în cazul diferențelor de calitate a produselor

11. ia act de Comunicarea Comisiei privind aplicarea legislației UE din domeniul alimentelor și al protecției consumatorilor în cazul diferențelor de calitate a produselor; subliniază că această comunicare are ca scop să ajute autoritățile naționale să determine dacă o întreprindere încalcă legislația UE referitoare la alimente și protecția consumatorilor atunci când comercializează produse identice dar de calitate diferită în țări diferite, precum și să le ofere recomandări privind modalitățile de cooperare între ele; este preocupat de faptul că abordarea în etape menționată în comunicare, cu ajutorul căreia autoritățile naționale să poată determina dacă anumite produse încalcă legislația Uniunii, nu pare să poată fi aplicată în prezent de către autorități, ceea ce poate echivala cu încălcarea drepturilor consumatorilor;

12. este de acord cu Comisia privind faptul că pe piața unică, unde consumatorii înțeleg la nivel general principiile liberei circulații a bunurilor și accesului egal la ele, aceștia nu se așteaptă ca produsele de marcă să fie diferențiate în funcție de țara în care sunt comercializate; reamintește că, potrivit Comisiei, studiile realizate cu privire la loialitatea față de mărci demonstrează că mărcile funcționează în mintea consumatorilor ca un certificat al unei calități controlate și constante; de asemenea, este de acord cu Comisia că acest lucru explică de ce unii consumatori se așteaptă ca produsele de marcă să aibă o calitate echivalentă, dacă nu identică, indiferent de locul și de momentul în care sunt cumpărate, și ca deținătorii mărcilor să îi informeze atunci când decid să modifice compoziția produselor lor;

oi, 13 septembrie 2018

13. prin urmare, consideră că prezentarea unor informații suplimentare, chiar și atunci când sunt poziționate în câmpul vizual principal al unui ambalaj, nu reprezintă o măsură suficientă dacă consumatorul nu înțelege în mod clar că produsul în cauză diferă de produsele aparent identice de aceeași marcă vândute în alte state membre;

14. sprijină, de asemenea, în acest context poziția Comisiei conform căreia fabricanții nu trebuie în mod necesar să ofere produse identice în diferite zone geografice, iar libera circulație a bunurilor nu înseamnă că fiecare produs trebuie să fie identic peste tot în cadrul pieței unice; subliniază că agenții economici au voie să comercializeze și să vândă bunuri ale căror compoziție și caracteristici diferă din cauza unor factori legitimi, cu condiția să respecte pe deplin legislația UE; cu toate acestea, subliniază că aceste produse nu ar trebui să aibă o calitate diferită atunci când sunt oferite consumatorilor pe piețe diferite;

15. consideră că prezentarea de informații exacte și ușor de înțeles pentru consumatori este un element esențial pentru soluționarea problemei calității diferențiate a produselor; este convins că, în cazul în care o întreprindere intenționează să introducă pe piețele unor state membre diferite un produs care diferă de la o piață la alta în ceea ce privește anumite caracteristici, un astfel de produs nu poate fi etichetat și marcat într-o manieră aparent identică;

16. observă că pot exista diferențe acceptabile în compoziția unui produs de o anumită marcă și că produsele pot prezenta anumite diferențe din cauza preferințelor regionale ale consumatorilor, a surselor din care provin ingredientele locale, a cerințelor din legislația națională sau a obiectivelor care determină schimbarea formulei; subliniază că nu se urmărește stabilirea sau armonizarea cerințelor privind calitatea produselor alimentare și că fabricanții nu ar trebui să fie obligați să asigure o anumită compoziție a produselor; consideră, însă, că preferințele consumatorilor nu ar trebui să fie utilizate ca pretext pentru scăderea calității sau introducerea unor grade de calitate diferite pentru piețe diferite; subliniază că consumatorii trebuie să fie informați în mod clar și să fie conștienți de această ajustare pentru fiecare produs individual și nu doar în termeni generali pe baza premisei că o astfel de practică există și este obișnuită;

17. consideră că această comunicare vizează în principal produsele alimentare; consideră că dispozițiile privind aplicarea legislației în materie de protecție a consumatorilor trebuie să vizeze toate produsele în general, atât cele alimentare, cât și cele nealimentare de pe piața unică, iar etichetele produselor trebuie să fie lizibile pentru consumatori și să conțină toate informațiile despre produs;

18. atrage atenția asupra faptului că, în conformitate cu Orientările Comisiei din 2016 privind aplicarea DPCN: „bunurile de aceeași marcă și cu un ambalaj identic sau similar pot varia în ceea ce privește compoziția în funcție de locul de fabricare și piața de destinație, și anume acestea pot varia de la un stat membru la altul. În temeiul DPCN, practicile comerciale care consistă în comercializarea de produse cu o componentă diferită nu sunt neloiale în sine”; subliniază importanța orientărilor emise de Comisie pentru ușurarea aplicării corecte și coerente a DPCN; solicită, așadar, Comisiei să clarifice legătura dintre comunicarea sa, orientările sale și documentul elaborat de subgrupul pentru piața internă al Forumul la nivel înalt pentru îmbunătățirea funcționării lanțului de aprovizionare cu produse alimentare;

19. observă că metodele de control ale autorităților competente naționale ar putea să fie supuse unor cerințe diferite; atrage atenția asupra faptului că au fost realizate deja diverse analize care ar putea sta la baza elaborării și aplicării metodologiei de testare comune, chiar dacă metodologiile lor au fost diferite, iar rezultatele respective nu au fost evaluate în mod identic; consideră că ar trebui clar articulat obiectivul activității de elaborare a unei metodologii, condusă de Centrul Comun de Cercetare (JRC) din cadrul Comisiei, pentru a se garanta o interpretare unitară a metodologiei finale, fiind necesară și o definiție a noțiunii de „diferență semnificativă”, și pentru ca autoritățile competente să o poată folosi; atrage atenția asupra faptului că identificarea produsului „celui mai standard” și, prin urmare, a „produsului de referință” ar putea împiedica în practică evaluarea globală a produselor, deoarece această identificare se poate dovedi prea dificilă;

20. salută efortul Comisiei de a ajuta autoritățile naționale de asigurare a aplicării să identifice practicile comerciale neloiale în procesul de comercializare a produselor; solicită Comisiei să coordoneze autoritățile naționale competente în această privință; subliniază că obiectivul unei astfel de metodologii este de a asigura colectarea, de către statele membre, a unor date fiabile și comparabile pe o bază comună și de a contribui la o evaluare globală a gravității și amplitudinii pe piața unică a fenomenului legat de produsele cu diferențe de calitate; reamintește că faptele legate de practicile neloiale ar putea fi apreciate și în continuare numai de la caz la caz, deoarece măsura în care este indus în eroare consumatorul ține întotdeauna de aprecierea subiectivă a autorității competente sau a instanței;

oi, 13 septembrie 2018

21. salută decizia Comisiei de a invita autoritățile competente să efectueze în statele membre analize de piață suplimentare prin care să fie comparate produse din diferite regiuni și țări; subliniază totuși că, potrivit Comisiei, astfel de analize ar trebui să se desfășoare pe baza unei metode comune de analiză, care însă nu este încă finalizată; subliniază că este important să se respecte calendarul, astfel încât rezultatele verificărilor efectuate pe baza unei abordări comune de verificare să fie finalizate, să fie publicate în toate limbile oficiale ale UE într-o bază de date publică și să fie analizate cât mai curând posibil, dar nu mai târziu de sfârșitul lui 2018; subliniază, de asemenea, că este necesară publicarea promptă a acestor rezultate, pentru a-i informa pe consumatori și fabricanți în vederea sensibilizării lor, reducându-se astfel numărul cazurilor de produse ce prezintă diferențe de calitate;

Alte aspecte ale diferențelor de calitate

22. subliniază că mărcile proprii ale marilor distribuitori au devenit unul dintre elementele de bază din coșul de cumpărături al consumatorilor, iar cota lor de piață a crescut în ultimul deceniu pentru majoritatea categoriilor de produse în majoritatea statelor membre; consideră că mărcile proprii ale marilor distribuitori nu trebuie să creeze impresia că acestea sunt produse de marcă, pentru a nu induce în eroare consumatorii; repetă încă o dată că problema mărcilor proprii ale marilor distribuitori trebuie tratată de către Comisie în mod separat, pentru a elimina confuzia dintre mărcile proprii ale distribuitorilor și produsele de marcă; observă că piața unică este accesibilă pentru producători, însă este totodată foarte competitivă, unele mărci fiind cunoscute de toți sau percepute pozitiv peste tot în Uniune;

23. reamintește că Parlamentul a solicitat în repetate rânduri Comisiei să determine dacă diferențele de calitate afectează negativ producția locală și regională, în special IMM-urile; regretă că până în prezent Comisia nu a prezentat date în acest sens;

24. subliniază faptul că contrafacerea produselor de marcă expune consumatorii la riscuri de sănătate și de siguranță, subminează încrederea consumatorilor în mărci și le provoacă pierderi producătorilor; constată că gama de produse contrafăcute recuperate în UE este în continuare largă și include aproape toate tipurile de bunuri;

25. își exprimă îngrijorarea cu privire la restricțiile aplicate comercianților atunci când sunt cumpărate bunuri ce pot afecta negativ alegerea consumatorilor; îndeamnă Comisia să identifice factorii care contribuie la fragmentarea pieței unice a bunurilor și care limitează în mod nelegitim capacitatea consumatorilor de a beneficia pe deplin de piața unică, în special constrângerile teritoriale legate de aprovizionare și implicațiile acestora; invită Comisia să recurgă la legislația din domeniul concurenței, dacă este cazul, pentru a combate astfel de practici;

26. subliniază că autoritățile competente naționale pot să adune eșantioane și să efectueze analize numai pe teritoriul statului membru respectiv; subliniază că sunt necesare o cooperare și partajare de date la nivel transfrontalier mai intense, eficiente, transparente și rapide, inclusiv schimburi de informații cu privire la produsele potențial neconforme și la posibile practici neloiale între autoritățile naționale din domeniul protecției consumatorilor și din domeniul produselor alimentare, asociațiile de consumatori și Comisie, pentru a soluționa problema diferențelor de calitate și a îmbunătăți și armoniza aplicarea legislației; invită Comisia și statele membre să participe mai activ la astfel de exerciții de cooperare; salută, în acest sens, adoptarea versiunii revizuite a Regulamentului privind cooperarea în vederea protecției consumatorilor, care consolidează competențele de investigare și executare, îmbunătățește schimbul de informații și de date, accesul la toate informațiile pertinente și instituie norme armonizate prin care se stabilesc proceduri de coordonare a măsurilor de cercetare și de executare;

27. recunoaște utilitatea acțiunilor de verificare ca o formă importantă de coordonare a executării în temeiul Regulamentului privind cooperarea în materie de protecție a consumatorilor și invită Comisia și statele membre să le consolideze și să le extindă domeniul de aplicare;

Recomandări și etapele următoare

28. subliniază importanța dezbaterilor publice cuprinzătoare și organizate la timp care duc la sporirea gradului de sensibilizare a consumatorilor cu privire la produse și caracteristicile acestora; constată că unii producători și deținători de mărci proprii au anunțat deja modificarea rețetelor sau utilizarea unui standard unic de producție la nivelul UE; subliniază importanța rolului care îi revine industriei în îmbunătățirea transparenței în ceea ce privește compoziția și calitatea produselor și modificările aduse acestora; salută inițiativa Comisiei de a elabora un cod de conduită în acest sens; solicită ca producătorii și distribuitorii să fie implicați și mai mult, în propriul lor interes, în procesul de identificare cât mai rapidă a unei soluții efective pentru situația actuală, fără a se recurge la proceduri de sancționare, pentru a le permite consumatorilor europeni să aibă acces la produse de o calitate identică peste tot pe piața unică; invită producătorii să aibă în vedere introducerea pe ambalaje a unei embleme prin care să indice faptul că, pentru un anumit produs vândut sub o anumită marcă, conținutul și calitatea sunt aceleași în toate statele membre;

oi, 13 septembrie 2018

29. invită organizațiile de consumatori, organizațiile societății civile și organismele naționale notificate care sunt responsabile de aplicarea DPCN și a altor dispoziții legislative relevante să-și asume un rol mai activ în dezbaterile publice și în informarea consumatorilor; este convins că organizațiile de consumatori ar putea contribui semnificativ la soluționarea problemei diferențelor de calitate; solicită Comisiei și statelor membre să sprijine într-o măsură mai mare organizațiile naționale de consumatori prin mecanisme financiare și juridice, care să le permită acestora să își consolideze capacitățile, să își dezvolte activitățile de testare, să efectueze analize comparative și să contribuie, alături de autoritățile competente, la identificarea și expunerea situațiilor de diferențiere neeloială a produselor; consideră că ar trebui promovat un schimb mai intens de informații la nivel transfrontalier între asociațiile de consumatori;

30. consideră, pe baza experiențelor anterioare, că autoritățile competente au fost în măsură să soluționeze efectiv cazuri specifice de diferențe de calitate numai la nivel național sau să asigure aplicarea legislației în vigoare, sau au încercat să facă acest lucru numai într-o măsură foarte redusă, parțial din cauza lipsei unei dispoziții juridice explicite în acest sens la nivelul Uniunii; reamintește că statele membre sunt responsabile pentru aplicarea DPCN și că ar trebui să-și îndeplinească această responsabilitate pentru ca consumatorii să nu fie induși în eroare de practici comerciale neeloiale; subliniază că statele membre trebuie să garanteze că autoritățile naționale competente dispun de capacități tehnice, financiare și umane adecvate pentru a asigura o aplicare efectivă; invită statele membre să pună la dispoziția consumatorilor un spațiu pentru depunerea reclamațiilor și examinarea acestora și să informeze consumatorii, într-o măsură cât mai mare, cu privire la drepturile și opțiunile lor în ceea ce privește aplicarea legislației în vigoare și obligațiile vânzătorilor de a-i informa cu privire la compoziția și, dacă este cazul, originea produselor;

31. atrage atenția asupra faptului că problema diferențelor de calitate este direct legată de esența funcționării pieței unice și de încrederea consumatorilor, ambele aspecte fiind puse în pericol, impunând așadar, printre altele, o soluție la nivelul Uniunii sub forma unor măsuri cu aplicare directă; este convins că, având în vedere posibilitatea de acțiune la nivel național, măsurile de la nivelul Uniunii ar asigura integritatea pieței unice; invită Comisia să repertorieze standardele existente la nivel național pentru produsele alimentare și cele nealimentare și să le evalueze pertinenta pentru cazurile de calitate diferențiată de pe piața unică;

32. solicită să fie create de urgență capacități și mecanisme la nivelul UE, în cadrul unei unități specializate de monitorizare și supraveghere care să facă parte dintr-un organism existent la nivelul UE [JRC, Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară (EFSA) sau altele], cât mai puțin birocratice, pentru a monitoriza consecvența compoziției și a proporțiilor ingredientelor utilizate în produsele alimentare de aceeași marcă și cu același ambalaj, și pentru a evalua analizele de laborator comparate în vederea identificării acestor practici comerciale neeloiale în comercializarea produselor alimentare;

33. salută propunerea Comisiei intitulată „Noi avantaje pentru consumatori”, care urmărește să soluționeze problema diferențelor de calitate a produselor prin modificarea articolului 6 din Directiva DPCN, identificând ca practică comercială înșelătoare comercializarea drept produse identice a unor produse care prezintă diferențe, sub aspectul compoziției sau al caracteristicilor, față de același produs comercializat în alte state membre; observă, însă, că propunerea conține unele dispoziții care trebuie clarificate pentru a se putea asigura o interpretare și aplicare adecvate;

34. este, totuși, ferm convins că modificarea anexei I la DPCN prin introducerea unui nou element în „lista neagră” de identificare a practicilor interzise în toate cazurile, care să menționeze în mod explicit diferențele de calitate dintre produsele de aceeași marcă atunci când aceste diferențe au un caracter discriminatoriu și nu satisfac așteptările consumatorilor, ar soluționa în modul cel mai eficace cazurile produselor care prezintă diferențe de calitate nejustificate;

35. subliniază că rezultatul procesului legislativ ar trebui să fie o definiție clară a ceea ce poate fi considerat drept calitate diferențiată și modul în care fiecare caz ar trebui evaluat și abordat de autoritățile competente; subliniază, în această privință, că o listă deschisă a așa-numiților „factori legitimi” ar putea submina capacitatea autorităților competente de a face o evaluare și de a aplica legea; își exprimă îngrijorarea cu privire la faptul că utilizarea noțiunii de „preferințe de consum definite” atunci când se evaluează dacă este sau nu justificată o diferențiere a compoziției unui produs ar putea conduce la interpretări contradictorii de către diferite autorități competente;

36. invită Comisia să extindă mandatul acordat Centrului Comun de Cercetare, astfel încât acesta să elaboreze o metodologie armonizată la nivel european pentru compararea caracteristicilor produselor nealimentare, precum și orientări pentru îmbunătățirea transparenței produselor, în termen de un an, și să evalueze rezultatele analizelor; subliniază că, în vederea realizării de schimburi de bune practici în domeniu, JRC ar trebui, de asemenea, să încerce să coopereze cu autoritățile statelor membre care au întreprins deja măsuri proprii de verificare a produselor, însă nu le-au comunicat încă autorităților naționale din alte state membre rezultatele acestor verificări;

oi, 13 septembrie 2018

37. reamintește că siguranța și calitatea produselor alimentare și prevenirea inducerii în eroare a consumatorilor reprezintă chestiuni de importanță primordială; reamintește Comisiei angajamentul său de a monitoriza mai bine și de a îmbunătăți aplicarea corectă a legislației UE; consideră că autoritățile competente de la nivel național ar trebui să monitorizeze în mod eficace respectarea dispozițiilor legale în vigoare în aceste domenii;
38. salută propunerea Comisiei de a se îmbunătăți transparența studiilor științifice din domeniul siguranței alimentare, ca urmare a preocupărilor exprimate de cetățeni, pentru a spori accesul la informațiile necesare pentru a lua decizii de cumpărare bazate pe o evaluare a riscurilor fiabilă și întemeiată pe dovezi științifice;
39. solicită autorităților naționale să determine, de la caz la caz, dacă practicile suspectate de discriminare sunt efectiv ilegale, în temeiul dispozițiilor din Directiva privind practicile comerciale neloiale, coroborate cu cerințele referitoare la informarea corectă prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1169/2011 privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare;
40. ia act de faptul că toți cetățenii UE sunt afectați de practicile de aplicare a unui dublu standard de calitate, inclusiv atunci când se deplasează în alte statele membre;
41. subliniază, cu toate acestea, că diferențele substanțiale în cazul produselor pentru copiii mici, cum ar fi alimentele pentru sugari și copii de vârstă mică, nu pot fi justificate doar din motive legate de preferințele de gust regionale;
42. respinge cu fermitate afirmația făcută de unii producători conform căreia modificările de la nivelul compoziției și/sau al calității sunt efectuate pentru ca prețurile să corespundă așteptărilor consumatorilor; subliniază că diverse studii au arătat că produsele de calitate inferioară sunt, de multe ori, mai scumpe decât produsele similare, dar de o calitate mai bună, din alte țări ale UE;
43. recomandă insistent utilizarea principiului economiei circulare în ceea ce privește ambalarea produselor și subliniază că, dacă ambalajul unui produs comercializat într-un stat membru respectă acest principiu, atunci producătorii ar trebui să depună eforturi coordonate pentru a se asigura că acest principiu este aplicat pentru toate produsele lor comercializate sub aceeași marcă și în același tip de ambalaje în întreaga UE și în afara acesteia;
44. subliniază că, în unele cazuri, existența unor diferențe de calitate a produselor se datorează neaplicării legislației UE; solicită autorităților din statele membre să aplice de urgență normele UE în vigoare cu privire la etichetarea produselor alimentare, inclusiv în ceea ce privește, de exemplu, carnea separată mecanic;
- o
- o o
45. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.
-